

10 número

Sempre tranquila y de gresca
lo mateix un peixet pesca
que 'l cor d' algun insensat,
y bon punt los ha pescat
veurán que 's queda tan fresca.

De dijous á dijous

D'aixó s' en diu «ploure sobre mulla».
Fem referencias á lo que succenêix á l' Ateneo Barcelonés.

L' administrador-caixer, tot d' una pessa, ha fugit ab els quartos qu' ha pogut arreplegar.

Li devían fer falta per anarsen cap á pendrer banys ò la fresca per l' alta montanya, lo que pel cas es igual.

La dona, la sogra... la canalla, no devían callar may, y l' home ha pres un bon determini.

Las resolucions han de ser fermas y la d' aquet subjecte, no ho podia ser mes de lo qu' ho ha estat.

Tractanse d' una corporacio de sabis ateneistas, lo cas te la seva gracia corresponent, y sufrint aquella casa lo jou dels catalanistas, patint sota lo poder de la «gent de bé», molt mes encara.

*
**

Tot d' una es estat fer los desagrais á n' en Lluís Domenech y Montaner, nomenantio president de la «doctísima casa», encárrech al que mena certa afició incomprendible, perque alló ve á ser un pou encantat; com lley de consol per las trifurgas dels «Lligats» que s' han entregat ab cos y ánima al tirá, per res mes que per pagar millor els serveys...; ¡es clar! com qu' els paga ab diners d' un altre; just l' han omplert de llors que l' hi abastarán pel estofat d' una llarga nombra d' anys, sembla que las iras celestials, s' han desencadenat damunt d' aquella... volíam dir, més no gosèm escriurer lo mot: santa casa, que 'n díuhen també del hospici.

Sembla que ha entrat la mala estrugancia.

Ara que tenían l' arquitecto qu' ha de alzar la novella casa, esfondrada sempre ans de comensar; su-ara qu' es pensavan tenir'ho tot al punt de carmetlo... qu' es lo mes dols; ara que s' havían de lluhir, be 'l gran daltabaix de perdre lo plet qu' aixugará 'ls quartos guardats de tants y tants anys al Banc de Barcelona y per tornas lo caixé se 'n vá... fuig ab una nombra de vint mil pessetas, que son las que de xich en xich han anat confessant trovarhi á faltar els senyors de la Junta Directiva.

Lo certus es que sols han trovat á la caixa 2'80 pessetas; aixó 'l notari ho testimonia.

Tot lo altre, se sab tan poch pel clar, surt tan emborrollat, que no s' arriba á entendre.

*
**

Lo que aném á esplicar, sembla un quènto, y no es res mes que la historia viva de lo que passa al Ateneo Barcelonés en plé sigle XX.

L' organisació burocrática d' aquell qu' encara vol pasar per Centre de Cultura barcelonina, no pot ser més «macaronica».

Descartada la impossibilitat de reunir-se, 'ls socis en Junta general per disposar la marxa d' una societat de qu' en durían ser los amos, perque son qui paga, la Junta Directiva resu'ta més que tal, Junta dictadora de la casa.

La forma de nomenarse aquesta en las seccions

del Ateneo per individuos qu' entran y surten á son pler, no pot ser més arbitraria y entregat al mangoneix dels qu' ho volen dominar desd' uns quants anys ensá.

Nomenada la Junta, cadascú dels encarregats sols procura veurer com gastarà la curta assignació que té assenyald; l' un any adquirint quatre l' bres dels seus amichs lo bibliotecari, que favoreix á un l' bter conegut seu l' altre fent reformas cursis y ridícolas, lo conreador dels locals y corrent 'ls vents de la política casulana la presidencia.

Lo secretari, ben pocas cosas sab de la marxa general ni de l' administració; lo contador, ni menos sab de cert las papeletas que firma.

De tot lo demès no n' hi deixan saber res.

Els empleats, quan son «gent de bé» com aquest qu' ha fugit ab els quartos, son 'ls qu' ho remenan tot á la mida de son gust y els que tallan y cusen dirigits per mans amagadas, que comprometen interessos ab plets que costan cars y no aclareixen res.

La quèstió es recullir quartos per durlos al Banc y lo demès son tróns.

*
**

Si procediments consemblants, e's usés una societat de treballadors ó bé un Ateneo obrer, aquells «sabis» de cartró 'ls tatxarían de mancats d' ilustració.

L' Ateneo pels richs, 's troba ab un desfalch á la caixa y tota la Junta directiva en pés, ni menos sab com fers' ho per averiguar la quantía del desfalch. ¡Quina vergonya! Quanta deixadesa!

*
**

Si fóssim part d' un jurat popular, qu' els tingués de jutjar, prou 's treuríam la son de las orellas, fent responsables als individuos de las Juntas, dels despi farros comesos, sens autorisació de 'ls sócis.

Si fóssim sócis... voldríam Junta General y portaríam á la barra als qu' han format las Directivas y no han tingut brahó per refer lo reglament posantlo á la mida que las ciencias económicas modernas demanan y donant als sócis 'ls drets que 'ls pertocan.

D' altre modo los sócis de l' Ateneo Barcelonés, poden ben be alabars de ser un remat de moltóns.

*
**

Las llaugeras apuntacions qu' hem fet al correr de la ploma, diuhen ben clar y catalá 'l que se 'n pot esperar d' una casa que fá olor de candelas apagadas y put á sagristía.

Y prou per avuy, d' aquesta llauna.

CALIXTE PÍ Y XARAU.

CANTARELLA

Begudas, donas y jochs
es la ruina de molts homes,
perfums, vestits y l' orgull
també es la de molts donas.

ALBERTET DE VILAFRANCA

LA VUYTADA

(CRÓNICAS ESTIUENCAS)

VI

Segons un Doctor... del poble que ab en Julio Verne *encaixa* (perque ha anat desde Sant Pol al Polo Nort vint vegadas, á l' altura que 'ns trovém dalt d' eix *pich*, ara com ara, la temperatura está més baixa que al Himalaya, que al Tibidabo, Montjuich y la Montanya pelada.

Com que 'ns várem, per descuyt, deixá 'l termómetro á casa, no puch dirvos ls graus que sóta zero aquí arrivavam, dalt del *pich*, al *pich* del Sol, ahir mateix (que cremava tot fent un fret que deixá de glas bigotis y barbas); per més que (parla 'l Doctor) no 'ns hauría pas fet falta, que haurían quedat glassats fins lo mercuri... y las ratllas de la fusta ahont 'ls graus de fret ó calor s' hi marcan

Si pujéssiu aquí dalt, lectors meus... ¡quina miranda! No veuríau, de segü, lo vostre pare com balla; més contemplaríau ¡¡aaah!! desde 'l Moll fins á Bretanya y, fits 'ls ulls mar endins, veuríau fins á Canarias; y ab una ullera del hú las aforas de l' Habana; á l' un cantó 's veu la mar .. de terreno fins á l' Africa; á l' altre 's veu la mar... de

paissos enllá de l' Assia; y com que á l' altre cantó fins la Siberia 's repara y ab uns *lentes* ben fumats hasta s' ovira l' Australia, dit está ab aixó qu' he dit que desd' aquí aquesta alsaria si no s' hi veu tot lo mon, com hi ha Déu, bon trós se 'n falta.

¡Y la fresca, sobre tot, (jes dir fresca!) un fret que glassa. Figuréuse que ficats adintre d' una barraca de rochs, canya, argila y fems al voltant d' un foch qu' espanta, (siguent á primers d' Agost que aquí baix 'l Sol escalda) tinch 'ls dits —lo que 's diu—balbs tot y duhent la ma tapada ab uns peuchs ben groixuts y unas mitenas de llana; á n' el cap quatre parells de mocadors de butxaca, sis tapa rabos al coll, una dotzena de faixas, cinch parells de calsatets y set parells de samarras, una grossa de mitjons y dos parells de sabatas.

Hein fet alguna excursió pe 'ls voltants de la montanya y hém descobert unas fonts que rajan ví bó, res d' aygua .. ¡y aixó que d' un dia al vol no hi há cap vinya plantada; uns arbres que per tot fruyt fán pessetas... columnarias;

brots que fán mistos de pet; fán *burillas* moltas plantas; totas las pedras, de *foch*; tota la pols es daurada; 'ls ayres son musicals y quan plou...sols plouhen gangas.

Per aixó l' está aquí dalt, si un pot menjar bé, may cansa; y un hom' no anyora per res lo terme de Vilatana hont no més, com ja 'ls vaig dir en la darrera *vuytada*, no mes hi campan mosquits dels que n diuhen *mosquits d' arbre*. orugas. . de Societat y tipos que son *aranyas* pera viure cad' estiu á las espatllas dels altres.

Demá passat á la nit provehits ben bé tots d' atxas las covas visitarem d' aquesta altiva ?) montanya, que no són rés las d' Artá, Collbató, 'l Fay y la Bauma

Y com que aquesta excursió la fém ab l' intenció franca de prestar un gran servey á la Ciencia... subterrànea, per aixó 'l dijous vinent los farém de bona gana, una descripció com cal de lo que las covas tancan, ja que á dins ningú hi ha estat desde 'l temps d' Amilcar Barca.

Vilatana (Pich Jepich) 10 Agost 1904

PEPET DEL CARRIL

Festas Majors

Tenim lo gust de participar á las Societats de poblacions ahont se celebri FESTA MAJOR, que en la

Litografia Barcelonesa **RAMÓN ESTANY** Carrer S. Ramón, 6

trovarán un assortit inmens de cromos de totas classes, desde 'ls mes senzills y económichs als de gust més refinat y artistich, propis pera la confecció de Programamas, Invitacions, Títols de Soci, de Foraster y d' Abonat, etc., etc.

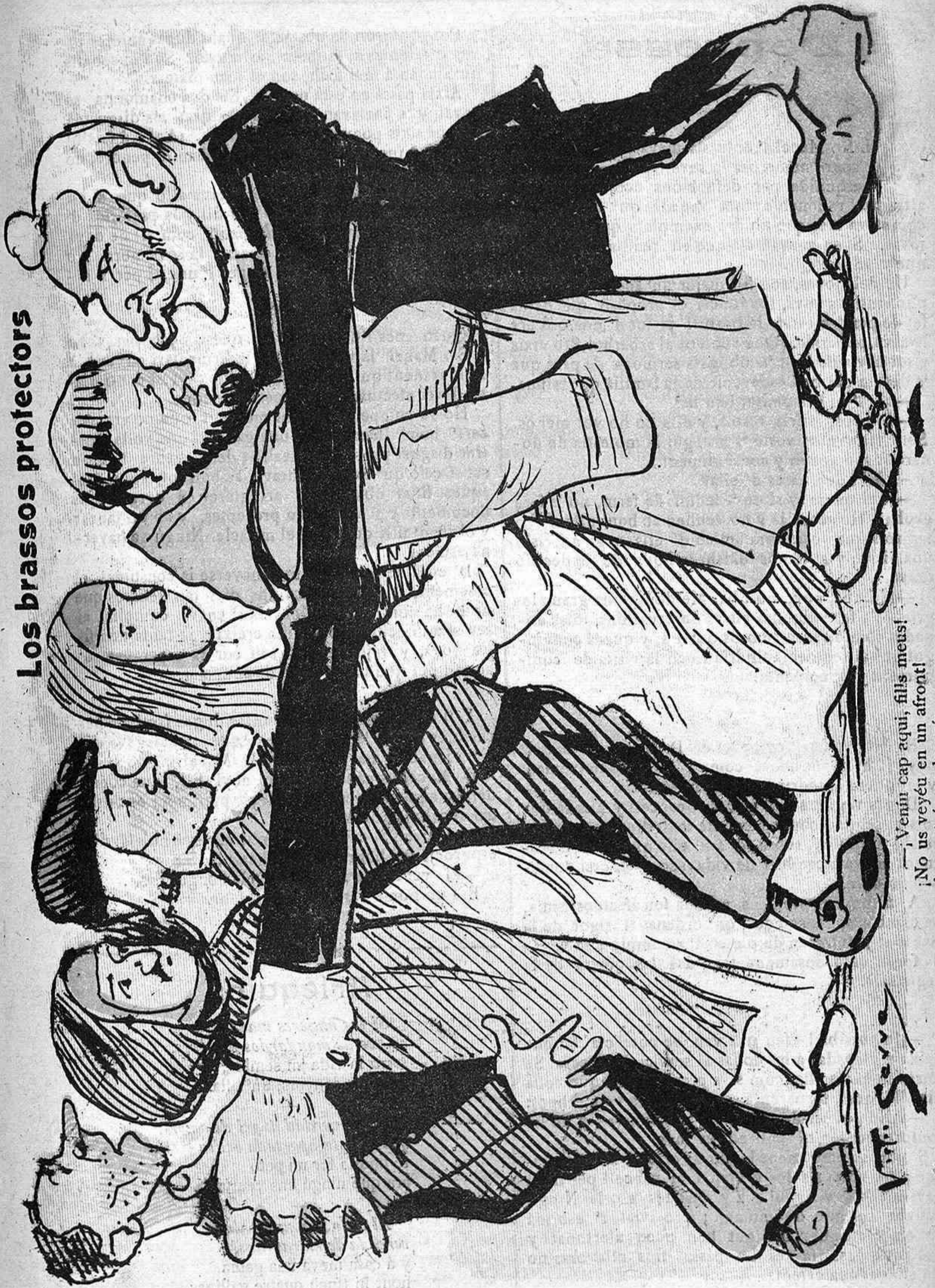
Preus sumament reduhits ❀ Novetat en Carnets de totas classes

Poch escrupulosa

-- Los hi juro que jo crech
qu' una noya no peria
ni haventhi molts tiburóns
junto a la orilla.

Los brassos protectors

—, Venin cap aquí, fills meus!
¡No us veyéu en un afront!
Ara entréu en lo país

Vitti Serra

Depressa

AL Sr. Manel l'entussiasmava l'idea de poder veure numerosa la seva família, ja bon xich esquifida per defuncions ocorregudas; per altra part rahonable tota vegada qu' aquesta no comptava més que ab dos exemplars que siguessin joves. S' en anavan els que en realitat era de lley que s' en anessin.

Un dels joves, son fill major qu' acabava de cumplir vintidòs anys, li anuncia el propòsit qu' havia fet de pendre estat, indicantli ja tot d' una qui era la seva preferida. Qu' content al saberho! Pro aixís y tot havia de ferli 'is obligats sermòns de pare que 's desviu pel bon esdevenir de la família qu' estima.

—Ja t' hi has pensat ben be?

—Si papá; estich resolt, y ella no ho vol menos. Sols falta que vosté 's prengui la molestia de donarnos son apoyo y consentiment.

—Y 'l dels pares d' ella?

—Ja 'l tenim, y si no 'l tenim de ferm, no 's farà gruñar. Ho saben ja y ho veuen ab bons ulls. Falta tan sols que vosté com amich d' ells, vagi á ferlihi una visita, y al temps dalshi la nova de la decisió meva.

—Molt be, noy, molt be. Me donas una gran alegria—Va ferli algunas altrás observacions, totas atinadas com de pare amorós qu' era, y quedá convingut qu' al sentdemá tindria lloch la visita de compliment y d' empenta.

*
**

Ni falta va fer l' empenta de D. Manel. A casa la noya ja hi havia donat compte del aconteixement y ja tot era escudrinyar y fer calendaris.

Dugas vegadas van trucar al cancell y á cada una tots se sentian com un cop de mall dins del cor fentelshi frontollar, sobre tot á n' ella que tan sobtadament anava á cambiar de vida sense ni casi donarsen compte.

Al últim arrivaren. La rebuda fou afectuossísima, se cambiaren 'ls saludos, qu' ordena 'l rigor de la Societat y entraren de ple en l' assumpto una vegada foren cuidadosament tancadas las portas de la regia sala.

—¡Impossible!—feu una veu ab potencia tal que deixá esglayadas á las donas al servici de la casa. Se miravan entre ellas com si 's preguntessin qu' volia dir alló quan tornaren á sentir aquella veu dihent:

—«¡No pot ser de cap de las maneras!»—y no ho compregueren ni sentiren res mes.

S' obrí solemnement la porta; el corredor condugué altra volta als dos visitants al cancell per hont havían entrat y... aquí p z y después gloria Ningú sapigué res més de momen; pro aviat s' esbrinà qu' els tractes havían sigut ben poch afortunats y que ja no passaria res. Lo passat fins allavoras no era sino aygua calenta.

*
**

Pro ¿qué son 'ls obstacles quan dugas ánimas joves y valentas s' estiman ab efusió? Son encenalls qu' ajudan á fé 'l foch, son el foch mateix.

Aixís passá en esta ocassió. Els dos enamorats se veyan y 's parlavan sempre malgrat els disgustos obrant aixís poguessin ocasssionar. ¡Anéu á fels'hi gastos! Aquestas son cosas que s' han d' pendre, no hi ha mes.

Mentres tant, el Sr. Manel estava allò que s' en diu enfurimat, mes que ab son fill y la preferida d' aquest per continuar *fent els ninots*, com ell ne deya ab el pare de la qu' havia d' esser la seva nora. No 's veyá transacció possible ni per l' una ni per l' altra banda.

*
**

Quan més lluny estava d' aquestas caborias, rebé 'l Sr. Manel la visita d' un intermediari qu' aná á ferli avinent qu' aquell enllás que tant el contrariava devia efectuar-se sense perdre estona.

Ho va comprendre tot al moment, que no era, per cert' home llech, y fent una ganyota que volia mostrar disgust pro qu' en realitat deixá veure la gran satisfacció qu' experimentava, assentí tot seguit á n' aquest final obligat. S' arreglaren á corre-cuyta documents y s' acordaren preceptes, y ab un tancar y obrir d' ulls quedá fet el miracle. Ningú va haver-ne esment.

D' ensá de la noticia fins haverse ja consumat el casament, D. Manel passá uns días tan felissos que no hi ha com explicarlos. Ja s' anava cumplint el seu somni daurat. La família creixia; ja tenia una filla nova, y rejuvenia el seu cor la esperansa d' aquell net que li acabavan de anunciar.

*
**

Y 'l día en que 's reuniren las dugas familias per celebrar juntas la boda, la joya que l' afalagava esclatá joganera per la boca de D. Manel.

D. Manel va cantar com un noy! Ell, que considerava aqueixa mena d' esplays patrimoni exclusiu del auellet de casa seva!

Al anarsen al capvespre á retiro, deya ab els ulls espurnejantli llágrimas de felicitat:

—«Ja venen nets; que Deu els dongui pas...

Era un home verdaderament felis.

PERICAY

Arlequins

*Si las mujeres mandasen
en vez de mandar los hombres,
sería la vida 'm sembla,
un' olla, senyors, un' olla.*

*No es verdad ángel de amor
que en esta apartada orilla
te podría fer un petó
ara que ningú ens veuria?*

*Al cielo hay una palma
cercada de maravillas,
y á casa meva una gabia
hont hi tinch quatre gallinas.*

RAMPELLS

LA "CARTA DEL CIELO"

«Y si alguno dijere que esta carta es de un hombre y no de Dios, sería maldito de Dios y de la tierra.

Suposo que ja enterats
deuhen estar de la *Carta*
d' aquella *Carta del Cielo*
que va enviá el Nostre Pare,
desde dalt á casa seva
á na l' iglesia romana.
Ignoro per quin correo
ha vingut la mencionada
puig desconech per complert
aquesta vía sagrada
que va directa del Cel
á na la terra dels Papas
Pro deixem 's de comentaris
y parlém d' aquesta Carta
que 'ns desafia á na tots,
y hasta fins ens amenassa
que pe 'l present mes d' Agost
veurém el sol, aquet astre
ab una forma que tots
ens tindrem pó 'ls uns als altres;
pro aixó es fará si no 's posa
cotó á las obras malvadas.
També diu que si no fos

per la seva Mare Santa
y per Sant Francesch d' Asis
Santa Teresa y Santa Ana
temps ha qu' hauría enviat
llamps de justicia y venjansa.
¡Mare meva. ¡quina por!
¡ay quina por que m' agafa!
¡porteume basca correu
que m' está agafant vinagre!

Ja m' ha passat, pro digueume
¿y d' aixó qui n' es la causa?
Tot lo mon en general
perque fan temps van de baixa
las missas, y els donatius
que al clero ompla las butxacas.
La carta que ha enviat Deu
te un poder considerable
puig nada menos que diu:
que á las donas embrassadas
(y dispensin l' espressió
pro ho dich com ho diu la carta)
l' arrivá l' hora del part

si la carta se la passan
per *cert puesto*, parirá
ab gran felicitat, gracias
al prech que Deu ha enviat
en eixa terra ex-sagrada.
No vull descriure res més
puig no dupto que eixa carta
tots els homes d' aquest mon
ja se l' havian copiada
tenint un poder tan gran
y obrant d' eix modo miracles.
Devant d' aquestas rahóns
¡masons!, contesteume are,
lliure pensadors, igual:
¿que en diheu de la tal carta?
No crech pas que seguireu
sent tant increduls com antes
puig de lo contrari Deu
Aquell que te *tanta calma*,
en menos que 's diu ¡Jesús!
desde el cel, desde sa casa
enviará bestias fieras...
¡com galls d' indis y pollastres!

FRAY CANDELA

¡Feste afeytar!

Al inventor del xiste en

MIQUEL CASAGRAU

De ditxos en nostra vila
en solém dir una pila,
pero el més gran sens daptar
que dihém ab més freqüencia,
y á tothom sense clemencia
es el de «¡feste afeytar!»

Al jove que 's creu ser guapo,
que vesteix istil *xulapo*
y pretén enamorar
á las noyas mes vistosas
ab miradas amorosas
li dihém «¡feste afeytar!»

A n' el jove que festeja
una noya y la rodeja
dia y nit sense parar,
y aburrida la xicota
li plantifica una pota
li dihém «¡feste afeytar!»

A la noya que critica,
que per tot arreu se fica
envellint sense casar
y sens mirarse sas faltas
va retrayant las dels altres (1)
li dihém «¡feste afeytar!»

A la noya presumida
que va empolvada sens mida,
vol ser fina en el parlar;
qu' aspira serne senyora
y no es mes que cusidora,
li dihém ¡feste afeytar!

Al home que 's creu ser sabi,
busca que tothom l' alabi,
may para d' enrahonar
ab paraulas rebuscadas
y molts cops mal apropiadas
li dihém «¡feste afeytar!»

Al home gandul de mena
que l' os bertrán y l' esquena
no ha volgut may doblegar
al sentirlo ab cara seria

exclamars que te miseria
di dihém «¡feste afeytar!»

Al polítich que predica
quan al poble el vot mendica
prometentnos millorar
las malmesas carreteras
quan remeni las cireras
li dihém «feste afeytar!»

A la mare de la noya
que organisa una tramoya
per veure si pot pescar
algún jove per sa filla,
tot veyent la manganilla
li dihém «¡feste afeytar!»

Finalment no acabaría
encar que escrigués un día
si 'ls cassos volgués contar:
á tothom que prim no fila
y fa 'l viu, tota la vila
li dirá «¡feste afeytar»

JOSEPH CASABÓ C.

(1) Dispensin lo consonant.

La Bisbal Agost de 1904

Sentint la frescor de l' aygua
tot lo del mon li somriu:
d' aquest modo un s' en pot riure
de las calors del estiu.

NOVETATS

En la passada festa se donaren dugas representacions del espectacle *De la terra al sol* que com sempre hi assistí numerosa concurrència.

Pera avuy s' anuncia l' estreno del vaudeville *Le billet de logement* traduït al català ab lo títol de *Els allotjats*, qual obra ha obtingut més de 3000 representacions en los teatros del extranjer y actualment encara se está representant en París ab extraordinari éxit.

Ab aquesta obra hi debutará la primera tiple Srta. Lafont, que havia figurat ab aplauso en la companyia lírica italiana del senyor Tomba.

TIVOLI

La companyia de sarsuela que hi actúa, ha anat fent la *piu-piu* ab obras conegudas ja que los estrenos que ens ha donat son tan poca cosa, que casi no mereixen la pena de parlarne.

Com diguerem en nostre número anterior, divendres tingué lloch lo benefici de la tiple cómica senyora Sánchez que estrená un monólech del Sr. Sañudo Aufrán, titulat *Curra*, que no creyém que 's repeteixi ja que en día de funció ordinaria, potser hi hauria *hule*.

Lo Sr. Sañudo Aufrán, á continuació llegí algunas poesias sevas, que per bé d' éll, desitjaríam que compregués que lo públich se 'l va rifar de manera extraordinaria y que la *ovació* que li tributá sigué sols propia de día d' Ignocents.

Cregui Sr. Sañudo, si vol fer poesias, llegéixilas en el *seno de su familia*.

Dos estrenos hi ha en porta y segons noticias son de propietat exclusiva de l' empresa.

Son ditas obras *Nieves* y *La buena moza*, anunciadas pera divendres y dissapte de la present setmana.

La setmana entrant, ne parlarém degudament.

TEATRO ARENAS

La nota dominant de la setmana ha sigut lo debut del tenor Sr. Cardinali; pero més que lo debut, sigué la soberbia entrada que reportá, puig hi hagué un verdader plé.

Pera dit día, se posá la ópera de Verdi *Otello*, que ja es sabut interpreta d' un modo extraordinari lo mencionat artista; pero ja siga que 's vejes cohibit en aquell escenari, ja també que sas facultats han menguat bastant, la vritat es que no entussiasmá com era en ell costum al cantar la *particella* del protagonista, lluhintse solament en lo jurament y la escena final de la obra.

L' *addio santa memoria* que sempre havia de repetir, passá casi desapercebut.

Los demás artistas, estigueren no més que discrets. Pera ahir estava anunciada *La forza del destino* ópera de Verdi, que á penas es coneguda dels filarmónichs per fer més de vint anys que no s' ha cantat en nostres teatros.

UN CÒMICH RETIRAT.

Amorosa

Com l' ignocenta papalloneta
que vola, vola de flor en flor,
com l' ignocenta papalloneta
voldria, nena, poguer ser jo,
y com poncella tu, la més gaya
d' entre las flors,
per' endressarte tot voleyantne
pol teu entorn,
dolsas paraulas,
bellas cansóns,
y de passada, pogué estamparhi
en els teus llabis encisadors,
un bés purissim,
el sagell, nena, del nostre amor..

A. RIBAS LL.

GAMAS DE BROQUIL

Si sols per un moment jo fos guitarra
y en tocador ta mare 's convertia,
tenintme per la garra,
¡Ab quin ardor no m' esgarraparia!

Es singular y estrany á la vegada
lo que 'ns passa á nosaltres — lo 't refoll! —
al sarau no podém fe una passada
sense que tu 'm reventis l' ull-de-poll.

¿Que m' has dit? ¿Que jo 't dongui alguna cosa
pel día del teu sant? Será 'l meu gust,
y pots tenir per cert, nineta hermosa
que per complaure't 't daré.. un disgust.

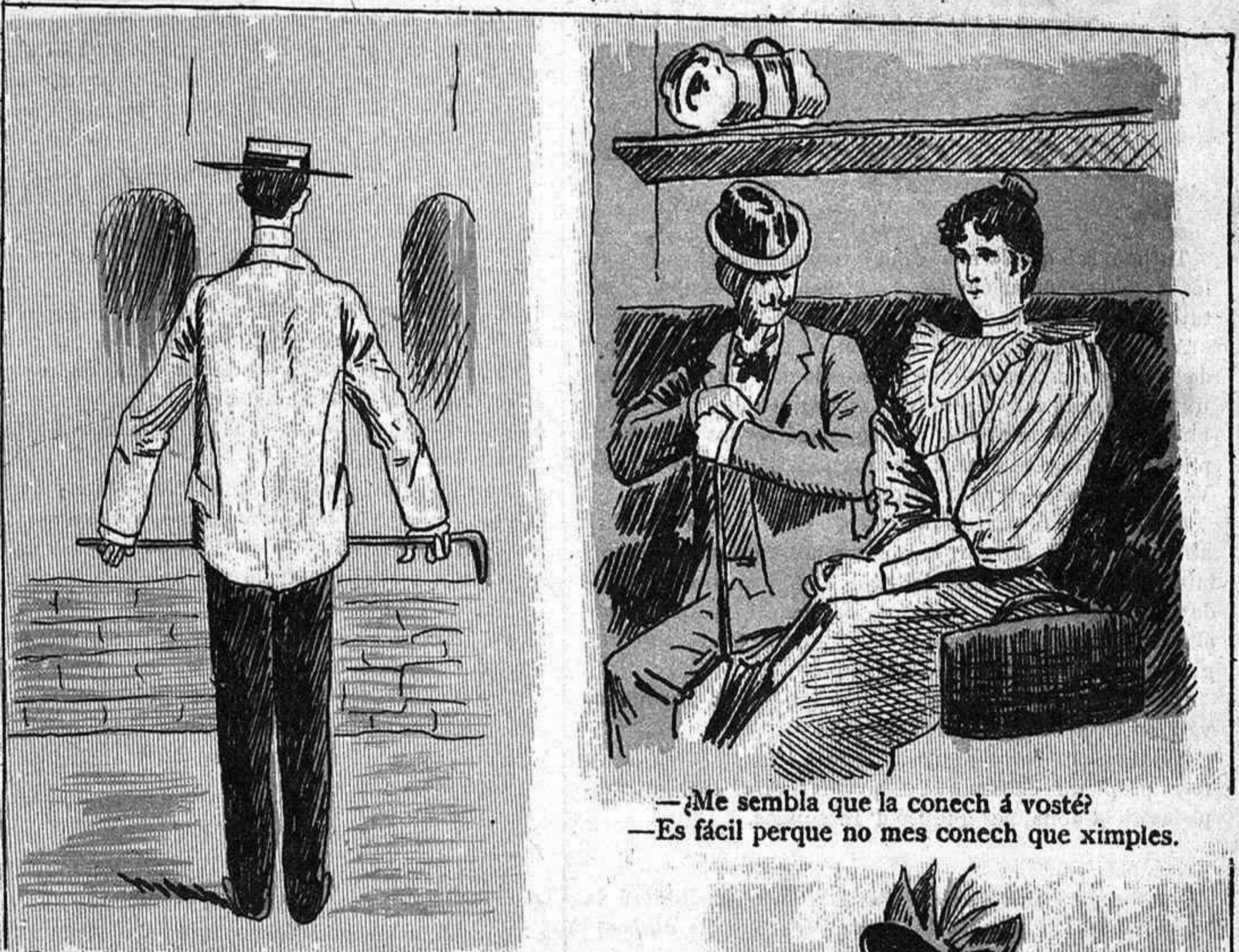
Aymia del meu cor, rateta caya,
sandanguera, salada y salerosa,
canyella en branca, capullet de rosa,
¿Vols ferme un gros favor?

Tu que m' estimas, segóns me dius sempre,
tu que jamay procuras contradirme
¿Fariasme 'l favor ¡ay! de surgirme
el cul dels pantalóns.

Jo penso molt en tu, mes no t' ho dich,
y fertho entendre enrevessat procuro,
densá que 'm digué un ditxo net y cla,
que 'l molt pensá es de burros.

R.

Fullaraca

—¿Me sembla que la coneix á vosté?
—Es fácil porque no mes coneix que ximplés.

—Després de dos horas de plantón, en lloch d'ella surt lo seu papà. ¡Qu' en soch de desgraciat!

—Avuy qu' hi estrenat aquesta cotilla no vé.
Per cástich li faré pagá á n' ell.

—¡Lo meu marit ab una! ¡Si 'm descuydo
m' hauria vist ab en Lluís!

Tothom sab que lo més difícil es que hi hagi pau entre los matrimonis (parlém per experiència) pero lo que no sab tothom es que hi hagi alguns pobres que sigan propietaris.

Aixó últim s' ha sabut ab motiu d' una baralla á cops de puny y mossegadas que tingué lloch l' altre dia entre un subjecte de camas y brassos curts que montat sobre un burret y tocant lo cornet va demanant caritat per tota la provincia y la seva muller, una mossa, que sense ser una Venus, es encare bastant acceptable.

Devant del jutje digué la dona que si s' havia barallat ab lo seu marit, era perque aquet á pesar de la seva deformitat mantenía una *querula*, y contestá 'l marit que lo que deya la dona era una solemne embusteria, ja que lo que ella volia era que li fes donació d' unas casetas qu' ha guanyat *penosament* captant.

Un obrer, regalant de suhor, no logra sovint ab son treball, mes que passar gana y empenyarse.

No hi ha mes solució, donchs, que dedicarse á captar y ferse propietari encara que després s' hagi d' anar, á trompadas ab la dona, per qüestió d' interessos.

*

Onze representacions del *Parsifal* han produhit á la Empresa del Metropolita de Nova York mes de doscents mil duros.

¡Bufa! ¡Y en Güell á pesar dels seus anuncis, alabant desde la primera tiple al últim comparsa, no creyém qu' hagi arribat encare á un éxit tan extraordinari!

Anotisho aixó D. Bruno, qu' es molt halagador per un empresari.

*

Lo teatro Lirich de Madrid está de mala sort; ni las representacions d' ópera espanyola, ni la ópera italiana, ni las diferents companyias de sarsuela qu' hi han actuat han pogut animar aquell teatro.

Ultimament ha fugit l' empresari sense pagar als artistes y ha sigut embargat l' arxiu del teatro.

Se veu qu' aquet nom de *Lirich* es de mala estruga, puig tots recordém la fi que va fer un teatro de tan bonas condicions com lo d' aquesta ciutat, que portava l' indicat nom. Derruit per fer cases en los solars qu' ocupava, ni l' Ajuntament lo volgué, á pesar de que 'l seu propietari li donava tot lo material pera que 'l reconstruis.

¡Hi ha nous de desgracia!

*

En lo teatro Pizarro de Valencia hi ha hagut gran marimorena entre la empresa y alguns artistes, per obligar-los aquella á intercalar en las sarsuelas «couplets» pujats de color.

La senyoreta Meyendia en lo paper de *Quisquillas* de *El mozo crúo* va negarse á cantar los couplets que va entregar-li l' apuntador.

Va fer molt santament la senyoreta Meyendia y obraren perfectament los demás artistes, puig sense que 'ns volguém donar fama de morigerats, se canta ja en lo teatro

cada copla capassa de ruborizar á un carrabiner; pero precis es que advertim á las artistas de sarsuela que lo de resistirse á cantar *couplets* verdosos está molt posat á la rahó, pero que no s' adiu gayre ab la presentació de *formas* y *meneyos* luxuriosos qu' usan á tot drap la majoria d' ellas, á satisfacció d' a'gúns joves, y de molts vells, que se las menjan ab los ulls desde los primers palcos.

Si han de ser decentas, que ho siguin del tot, y jo ls prometo interessarme pera que 'l pres del Vaticá las beneheixi.

*

Diumenge va suicidarse un subjecte qu' ha resultat ser fill d' un guardia municipal mort ja fa temps.

Lo xicot qu' estava faltat de recursos, sembla que tenia á Sant Faust de Capcentellas una germana malalta. Lo suïcida ha deixat una carta en la que demana á l' arcalde protecció pera sa germana.

Ara es ocasió de pensar que si las moltas caritats que fan las personas de bons sentiments de Barcelona, que poden ferho, 's repartissin com Deu mana, s' arribaria pocas vegadas á extréms tan deplorables com lo que acabém de relatar.

¿Es qu' es precis pera ser socorregut picarse 'l pit y tenir confessor assalariat?

¡Quánts pobres hi ha de conveniencia que menjan á *dos carrillos*, y en cambi altecs ¡infelissos! han de posar fi á sa existencia per no trovar un bossí de pa!

¡Vaja, pleguém!

*

Sobre 'ls arbres de la nostra ciutat ha caygut una plaga d' orugas que 's diu que 'ls té en perill.

¡Aquesta plaga ray! Mes por nos fa la plaga que pot venirnos de Fransa, gracias á las aficions del mallorqui Maura, que Deu guardi... de tenirlo al candelero massa temps.

*

Lo governador civil ha dit que durant los setze mesos que porta la direcció d' aquet govern de provincia ha autorisat la celebració de 21,577 reunions y mitins.

Pero s' ha descuydat de manifestar lo número dels que ha prohibit especialment dels en que podian parlar fort los que pateixen .. baix lo poder de *Poncio Maura*.

*

Nos creyam que totas las *rencillas* entre periodistas y actors, se reduhian á las d' en Cerbon y l' Urrécha, pero hem llegit ab assombro que l' altre dia 's desafiaren en lo Frontón Central de Madrid, l' actor Riquelme y 'l periodista Joseph Juan Cadenas.

Lo desafio va ser á sablассos y en Riquelme en va rebre tres d' *órdago*.

Lo periodista va sortir del lance ab una esgarrinxada á l' orella.

Motius del *duelo*. L' estar otés en Riquelme, d' un *suelto* publicat en la *Correspondencia* per l' esmentat periodista.

Resultats, qu' en Riquelme ab rahó ó sense, ha rebut tres sablассos.

Y si la tenia, millor qu' enredarse en un desafio li hauria sigut estudiar ab carinyo un personatge, pera que 'l públich correngués á desmentir al periodista si es qu' aquet posá en tela de judici la reputació artistica del esmentat actor.

Y sobre tot; recomaném á n' en Rique!me qu' avants de aquesta classe de *sablassos*. rebi 'ls d' algún actoret ab molta familia y sense contracta.

Aguantemnos lo riure.

Ab motiu de visitas entre autoritats inglesas y españolas á Gibraltar, se va do ar lo cas sa adíssim de que no poguessin tirar los canóns del «Infanta Isabel»

No faltará qui diga: 'ls canóns dels nostres barcos poden callar durant una entrevista d' autoritats, pero en la guerra vomitan foch y aixordan los ayres.

¡Quijotes!

Pera que 's vegi del modo que marxan las cosas en nostra desgraciada Espanya 'ls dirém qu' un ex gobernador civil de provincia s' ha dirigit al Arca!de de Madrid demanantli una plassa de *barrendero* en las brigadas municipals.

Naturalment, que l' ex-gobernador en qüestió pot ser una nulitat. puig no sería 'l primer; pero si a qui las cosas marxessin bé solzament, per dignitat lo que ha ocupat un un lloch elevat no voldria empunyar la escombra y tenir relacions ab las escombrarias.

Y esperemnos, que quan nos arrivi tota aquesta plaga lleusada de Fransa, gracias que poguém manten rnos ab la sopa conventual.

Llegim que s' ha descubert una fábrica de *duros* falsos en Sevilla.

De moment s' en saben 5000 de fabricats.

¿D' aquest *pico*, quants ens en tocarán á nosaltres?

Se diu que hi ha tres cunyos diferents y son d' Alfonso XIII.

Are mateix resultarà que tots los del reyet serán de *procedencia sospechosa*.

No més ens faltava aixó.

Lo conegut farmacéutich D. A. Serra y Pamies, establert en lo carrer de Pelayo, n.º 6, d' aquesta ciutat, nos ha enviat pera tastarla una ampolleta contenint aygua triple de *azahar* (aygua-naf) preparada ab flors de taronja agre.

Habém probat l' aygua en qüestió y 'ns veyém obligats á manifestar als nostres llegidors que 's tracta d' un aygua naf capás de tornar la vida á un mort.

Augurém un éxit al Sr. Serra y Pamies y li doném las gracias per sa fina atenció.

La primera oració

Era 'l divendres sant. En aquell dia á dins la catedral no s' hi cabia, una gentada inmensa, rumorosa, crusava enfront la imatge majestuosa del fill de Jehová, símbol dolcíssim d' amor y de bondat, astre puríssim que un jorn enllumenà la terra entera brillant y pur com sol de primavera. Enfront d' aquella imatge dolorosa

clavada en una creu vil y afrontosa, vaig pararme un moment, y ab amargura que 'm va omplenar lo cor de desventura, mos ulls van contemplar la farsa indigne que en aquell lloch sagrat, honrós y digne, 'navan á practicar plebeus y nobles, lo milló y lo pitjor de tots los pobles. Altius, vestits de dol, fingint tristesa passaren los magnats y la noblesa, duchs y marquesos comtes y ministres, tots ríchs, tots potentats y tots sinistres. Eran los escullits de la fortuna aquells que no sofreixen pena alguna, aquells que en aqueix mon passen la vida en trista bacanal... vici y mentida! Un á un de jonolls tots se curvaren y un bes (com el de Judas) estamparen als peus d' aquella imatge venerada, sombra de lo que fou, sombra gelada... Quants d' aquells, potser tots, al jennollarse als peus d' aquell San Crist, pera curvarse á rendir homenatge tan fictici, sentiren dins son cor minat pel vici la fera vanitat casi humillada, ¡curvarse als peus de un tronch... sort desdixada! Curvarse tant humils ells que en la terra disposan de la pau y de la guerra; ells que no tenen fé, amor ó creencia, ánima, cor, entranyas ni conciencia; ells que no 's curvan may, ni 's solen torsa sino devant del Deu brut de la forsa... Tras d' ells, manyachs, en mística filera seguiren los plebeus, la escoria entera, els pobres, els que ploran, els que callan, els infims, els perduts els que treballan per guanyar lo trist pa de cada dia, tots ells ab més ó menys hipocresía besaren igu!lment aquella imatge y fingiren rendir fiel homenatge al fill de Nazareth, al predilecte del Rey dels cels, al just, al sabi, al recte. Nobles y plebeus, tots per conveniencia, ningú per convicció. ¡Trista creencia! Mes aixís es precís y necessari, fingir lo que no son ó del contrari perdrian la confiança profitosa que 'ls don' la religió, puig ella imposa á tots los terrenals que ab ella s' lligan que s'han de fingir bons, malgrat no ho sigan; fingir que tenen fé, fingir que creuen en Deu, (sols sigui pe 'l profit que 'n treuen) Al veure practicar tanta mentida vaig sentir dins mon cor trista ferida y mos llabis heretjes, tremolosos, murmuraren en ritmes carinyosos un himne estrany al dols fill de Maria símbol de pau, de llum y de harmonia. Puríssima oració de desagravis, la primera que eixía de mos llabis.!

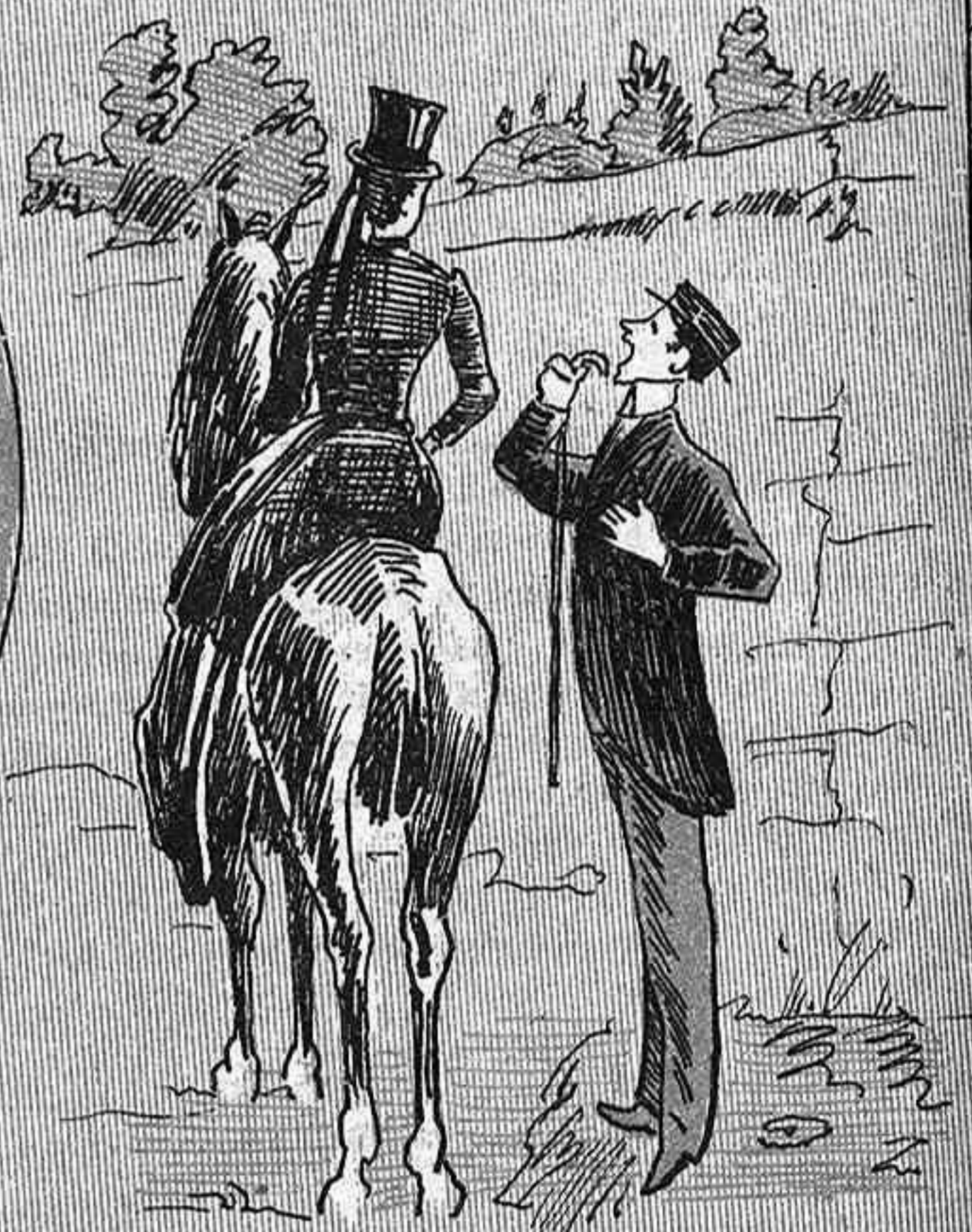
EMILI REIMBAU PLANAS

LITOGRAFIA BARCELONESA
SANT RÓMAN, 6. - BARCELONA

Xanfayna

—Per demostrarli 'l meu carinyo
li porto aquet ram de flors.
—¡Beneyt! Sí m' hagués portat una joia
m' hauria conquistat.

—¡Hermosa! ¡Aquí prefereix al baró ó á mi?
—Al que tingui mes quartos.

—¡Casada ab un viudo y pobre!
¡A la forsa t' has tornat decenta!

¡35 anys! 35 mil duros! y 35 mil vicis!
¡Una bona proporció!